

Sekcja Studiów Międzynarodowych Koła Naukowego Polonistów
ma zaszczyt zaprosić do udziału w II Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej

Literackie obrazy świata
DEFORMACJE RZECZYWISTOŚCI

Funkcjonowanie człowieka w świecie od lat stanowi główny przedmiot refleksji humanistycznej. Dla literatury temat ten jest szczególnie interesujący – tyleż ze względu na mnogość konwencji, za pomocą których dochodzi do odwzorowania (wykreowania) rzeczywistości w dziele literackim, co z uwagi na charakter refleksji antropologicznej, która zawsze sytuuje się w samym centrum wypowiedzi literackiej. Pomiędzy życiowym wzorcem a jego artystyczną reprezentacją zawsze bowiem jest człowiek – czy to w osobie autora, bohatera literackiego, czy też czytelnika.

Rodowód koncepcji „literackiego obrazu świata” sięga korzeniami do początków starożytnej refleksji nad poetyką i literaturą. Od antycznej kategorii *mimesis*, przez fenomenologiczne pojęcie *świata przedstawionego*, *teorię odbicia* w krytyce marksistowskiej i *wspólnoty interpretacyjnej* w ujęciu pragmatycznym czy choćby strukturalistyczną *funkcję poznawczą* komunikatu i *trójkąt semiotyczny* – szkoły teoretycznoliterackie, także te najnowsze, zawsze usiłowały zdiagnozować istotę relacji między utworem artystycznym a realiami pozatekstowymi. Najczęściej też formułowane wnioski prowadziły do konkluzji, iż pełne i obiektywne odzwierciedlenie rzeczywistości w tekście nie jest możliwe, gdyż instancją pośredniczącą w tym procesie jest autorska i/lub czytelnicza kreatywność. Kreatywność, która w nieunikniony sposób transformuje realia społeczne, kulturowe i historyczne w tworzywo literackie.

Za słuszne uznać należy spostrzeżenie Mario Vargasa Llosy: „powieści kłamią (...) ale jest to stwierdzenie jednostronne, kłamiąc wyrażają bowiem pewną osobliwą prawdę”. Kluczowym zatem pozostaje literaturoznawcze pytanie o to, co sprawia, że wierzymy, iż prezentowane w utworach światy w istocie ukazują rzeczywistość. Problem ten jest jeszcze bardziej aktualny w przypadku światów przedstawionych, których fikcyjność jest skutecznie kamuflowana sztafą realizmu lub wręcz dokumentalizmu a dostrzeżenie w procesie interpretacji autorskich transformacji elementów rzeczywistości pozatekstowej wymaga szczególnych czytelniczych kompetencji.

Kluczowym przedmiotem refleksji podczas konferencji „Literackie obrazy świata” pragniemy uczynić właśnie techniki owej transformacji oraz przyczyny, dla których przez twórców są stosowane, a przez czytelników akceptowane (bądź odrzucone). Dlatego Uczestni(cz)kom naszej konferencji proponujemy podjęcie analiz przypadków:

1. zależności między różnymi metodami definiowania „prawdy” a wyrażającymi je konwencjami literackimi;
2. deformacji realiów w tekście literackim (m.in. idealizacja, schematyzacja, brutalizacja, generalizacja, karykaturyzacja a nawet strategiczne zafałszowanie);
3. mechanizmów recepcji dzieła literackiego, które wpływają na czytelnicze postrzeganie „prawdy o świecie rzeczywistym” w tekście;
4. czynników literackich (poetyka) i pozaliterackich (jak tradycja kulturowa, polityka czy normy społeczne), których wpływ obliguje autora do transformowania „świata realnego” w „świat przedstawiony”.

W formularzu zgłoszeniowym prosimy o wskazanie, którego z czterech obszarów tematycznych dotyczyć będzie konferencyjny odczyt.

Konferencja odbędzie się **24 listopada 2016 roku** w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Na zgłoszenia (przesyłane na adres e-mail: literackie_obrazy_swiatea@wp.pl) oczekujemy do **31 października 2016 roku**.

Opłata konferencyjna wynosi **300 zł**. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do wyboru tematów spośród nadesłanych propozycji.

Organizatorzy:

Sekcja Studiów Międzynarodowych Naukowego Koła Polonistów;

Opiekun naukowy konferencji: dr Arkadiusz Luboń;

Sekretarze konferencji: mgr Joanna Gościńska, mgr Monika Zagórska.